LUND UNIVERSITY

Remissyttrande: Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen (Ds 2018:11)

Mattsson, Titti

2018

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

Link to publication

Citation for published version (APA):
Mattsson, T. (2018). Remissyttrande: Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen (Ds 2018:11).

Total number of authors:
1

Creative Commons License:
Ospecificerad

General rights
Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.
• Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
• You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
• You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: https://creativecommons.org/licenses/

Take down policy
If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Download date: 14. Oct. 2026

LUNDS UNIVERSITET
Juridiska fakulteten

Juridiska fakultetsstyrelsen
Professor Titti Mattsson

2018-06-20 Dnr V 2018/801

Lunds universitet

Remiss: Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen (Ds 2018:11)
S2018/02631/FS

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av professor Titti Mattsson.

Fakultetsstyrelsen håller med om att den nuvarande lagen (1972: 119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall är föråldrad och bör upphävas. Det ter sig vidare rimligt att frågorna om dels ändring av det kön som är registrerat i folkbokföringen, dels könsbekräftande vård regleras i nya och separata lagar. Fakultetsstyrelsen har dock några synpunkter på det framtagna förslaget till lag om vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen avseende reglerna för personer under 18 år.

Även om den föreslagna lagen om vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen i första hand inte riktar sig till barn under 18 år finns möjlighet att ge tillstånd även för dessa unga personer efter ansökan. Tillstånd ”ska ges om personen upplever att kroppen inte överensstämmer med könsidentiteten och personen måste antas komma att leva i samma könsidentitet även i framtiden”. Det ska också finnas synnerliga skäl för ingreppet. Fakultetsstyrelsen anser dock inte att det finns övertygande argument för att tillåta kirurgiska ingrepp på personer under 18 år i andra fall än när det är fråga om barn med medfödda avvikelser i könsutvecklingen. Stöd för en sådan uppfattning har också redan sedan tidigare framförts av Socialstyrelsen. Fakultetsstyrelsen delar Socialstyrelsens uppfattning att kirurgiska ingrepp på könsorgan inte bör utföras på personer innan de har nått 18 års ålder på grund av de risker som ingreppen är förenade med och med beaktande av att det vetenskapliga stödet för denna typ av ingrepp är osäkert. Fakultetsstyrelsen föreslår därför att förslaget begränsas i denna del.

Fakultetsstyrelsen ställer sig vidare frågande till förfarandet rörande ansökan om kirurgiska ingrepp för barn och unga. I avsnitt 3.7.5 anges inte i vad mån patientlagen ska gälla för vården, innefattande bland annat lagens informationskrav och kraven på bedömning av barnets mognad och barnets bästa. Motsvarande oklarhet gäller vårdnadshavarens delaktighet i processen. Överklagandereglerna är på motsvarande otydliga i fråga om vad Socialstyrelsen respektive förvaltningsdomstolen egentligen ska pröva. Ett klargörande styrks av att Europakonventionens krav att de nationella regelverk som skyddar människors

Postadress Box 207 221 00 Lund *Besöksadress* Lilla Gråbrödersgatan 4 *Telefon dir* 046-22 210 24, *växel* 046-222 00 00
Telefax 046- 222 11 61 *E-post* titti.mattsson@jur.lu.se *Internet* http://www.jur.lu.se

rättigheter i privat- och familjeliv (artikel 8) ska vara så tydliga att myndigheters beslut kan fattas i enlighet med lag och säkerställa att beslut inte är godtyckliga. Fakultetsstyrelsen efterlyser överhuvudtaget en närmare analys av hur det föreslagna regelverket tillgodoser skyddet för barns och föräldrars rätt till skydd för privat- och familjeliv enligt Europakonventionen. I och med att FN:s konvention om barnets rättigheter blir svensk lag 1 januari 2020 behövs vidare en tydligare analys av i vad mån den föreslagna lagen överensstämmer i alla delar i förhållande om den nya barnrättslagstiftningen.

Slutligen vill fakultetsstyrelsen framföra att det verkar råda viss oklarhet hur avgränsningen till regleringen om omskärelse ser ut. Det går inte att utesluta att lagen kommer att innebära att Socialstyrelsens godkännande kommer att behöva inhämtas även i dessa fall.

Enligt delegation

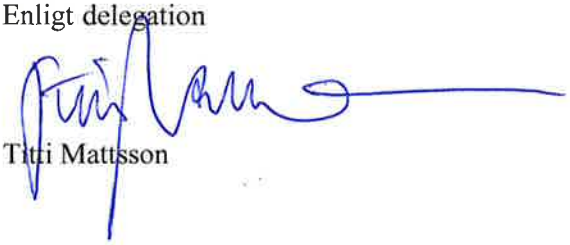

Titti Mattsson